

איך הפך הקטמי המועדונים המנו ובשראל

למה נשים רוצות גברים מצחיקים

בלט בהברזתו: מופע זעוף של קשיש נרגן

הילרי קלינטון מנהלת רשת פדופיליה, ולכו תוכיחו אחרת

גלריה

דרושים הרפתקנים

שיודעים לחזור הביתה בשלום

תרבות מוזיקה מוזיקה קלאסית

המלחין שמחבר אותנו לרגש, ועושה מזה צחוק

האקדמיה למוזיקה בתל אביב מציעה שלושה ימי צלילה במוזיקה לפסנתר של סרגיי פרוקופייב: תובנות ביצוע של הפסנתרן החוקר בוריס ברמן, גילויים של החוקרת נלי קרביץ, הארות של הנכד, המוזיקאי גבריאל פרוקופייב

שמור 2 25

18:37 02.01.2017

חגי חיסרון | עקוב באתר | התראות במייל

צילום: דניאל צ'צ'יק | בוריס ברמן. "ביצירות ששייכות לסגנון המאוחר שלו, פרוקופייב מתון יותר מבחינת החדשנות ומצד שני יותר עמוק ויותר דרמטי"

לא להחמיץ: ביום חמישי השבוע ואחר כך ביום ראשון וביום שני יתרחש בבית הספר למוזיקה ע"ש בוכמן-מהטה באוניברסיטת תל אביב אירוע ארוך, עשיר, פרטני, במלאות 125 שנה להולדתו של סרגיי פרוקופייב. המוזיקולוגית נלי קרביץ תדבר על "פרוקופייב הלא ידוע" ותציג בין השאר יצירות שלו שהיא גילתה; הפסנתרן החוקר בוריס ברמן ידריך פסנתרנים בכיתות אמן וגם ירצה על נגינתו של פרוקופייב עצמו, שהיה גם פסנתרן וירטואוז; הנכד גבריאל פרוקופייב, מוזיקאי בריטי רב צדדי (פופיקלאסי) ידבר על המורשת המלודית והריתמית של סבו. הסיום יהיה קונצרט מרתוני (יום שני, מ-18:00) שינוגנו בו בזו אחר זו כל הסונטות לפסנתר בידי פסנתרנים אחדים, לרבות בוריס ברמן.

כל מה שמעניין וחשוב בעולם התרבות - הירשמו לעדכון היומי שלנו

כהכנה זוטא לפסטיבל פרוקופייב זה חזרתי לסרטון שמתעד כיתת אמן עם ברמן שנערכה לפני שנתיים במרכז למוזיקה ("משכנות שאננים") בירושלים. פרופ' ברמן, ראש המחלקה למוזיקה באוניברסיטת ייל, הוא ממבצעי פרוקופייב המובהקים של זמננו, כתב ספר על

הסונטות של פרוקופייב וגם הוציא מהדורה ביקורתית חדשה של הסונטות. כישראלי לשעבר (היה דמות מרכזית בסצינה המוזיקלית כאן בין 1973 ל-1979) הוא דובר עברית רוטה. בכיתת האמן אז אמר ברמן בין השאר, אגב דיין בקטע לירי בסונטה מס' 2, ש"כאשר מופיע סוף סוף חומר שהוא 'משהו להזדהות אתו', למשל עצב, איזושהו רגש אנושי, המלחין באופן פתאומי עושה מזה צחוק".

לפי הערה זו ולפי שיחה עם פרופ' ברמן עכשיו, אפשר לגזור מעין הכללה: לפסנתרנים שמבצעים סונטות של פרוקופייב דרושה יכולת להבלטה קיצונית של השוני בין סגנון לירי לסגנון מוטורי, כדי שההפתעה של המעבר הפתאומי בין שתי הנימות תתבטא במלואה. האם יכולת זו, והאפשרות לנגן את היצירות של פרוקופייב היטב, חסומה לפסנתרנים מסוימים, בהם אמנים שיכולתם הווירטואוזית ביצירות של מלחינים אחרים אינה מוטלת בספק?

תומר לב, ראש בית הספר למוזיקה ע"ש בוכמן־מהטה: "נכון שאמני צמרת אחדים, למשל מאריי פראיה, אנדרש שיף ודניאל בארנבוים לא מנגנים פרוקופייב, אבל זה לא בגלל מגבלה פיזית כזו או אחרת. ההימנעות היא היבט מסוים באישיות האמנותית שלהם". מניסיונו כמורה, מוסיף פרופ' לב, כל תלמיד פסנתר רציני צריך להתנסות בפרוקופייב ולסגל מה שאפשר לכנות "ריתמוס של ברזל, ארטיקולציה של ברזל, עוצמה, וגם יכולת נגינה לירית, שירתית". ודאי שלא כל המתנסים בנגינת יצירותיו של פרוקופייב, הוא ממשיך, לרבות מצטיינים, יוכלו להגיע לשלמות בהן. על עניין המגבלה הפיזית מזכיר לב: "היתה אצלנו באקדמיה בשבוע שעבר כיתה אמן בהדרכת יוג'יה ואנג, פסנתרנית בעלת ידיים קטנות. ואנג, עם הידיים האלה, היא פרשנית אדירה של יצירות פרוקופייב".

צילום: Mikhail Kireev / Sputnik

גבריאל פרוקופייב. המורשת המלודית והריתמית של הסבא

עוד כתבות בנושא

- הריקוד הרומנטי של פרוקופייב 08.11.2013

איזה מאפיין של יצירות פרוקופייב אתה בוחר לציין, אם לבחור רק אחד?

— פרסומת —

"זו מלאכת מוזיקה בעלת מורכבות עצומה", אומר לב, ומזכיר שפרוקופייב היה גם שחקן שחמט ברמה גבוהה, שהתמודד עם רבי אמנים. מלאכת היצירה שלו, באנלוגיה אישית של לב, מתאפיינת אף היא בראיית מהלכים רבים קדימה, בתכנון ארכיטקטוני.

הצגתי את השאלה בדבר המשאבים הפיזיים והטכניקה הפסנתרנית הנחוצים לביצוע יצירות פרוקופייב גם לבוריס ברמן. לדבריו, לא נכון לקבוע שפרוקופייב הוא מלחין שדורש טכניקת נגינה שונה, מיוחדת. "השפה המוזיקלית שלו היא המיוחדת, ומה שאני מנסה לעשות בכיתות אמן על הסונטות לפסנתר הוא להבהיר מהו הסגנון, בכל יצירה, ולהצביע על דרך טכנית יעילה לממש אותו. חשוב לציין שעכשיו, במלאת 125 שנה ללידתו, סרגיי פרוקופייב מצטרף אל אוצר הזהב של הרפרטואר לפסנתר ואגב, לא רק לרפרטואר זה. פסנתר היה הכלי המובהק של פרוקופייב, הוא כתב לכלי כל חייו ושינויים שחלו בסגנון כתיבתו משתקפים ביצירות לפסנתר. הסונטות הראשונות הן מתחילת דרכו, התשיעית — לקראת סיום דרכו, את העשירית לא סיים. בתקופה שהיה במערב אירופה ניסה להיות חלק מהאוונגרד המוזיקלי של זמנו. בסגנון המאוחר שלו הוא מצד אחד מתון יותר מבחינת החדשנות ומצד שני יותר עמוק ויותר דרמטי.

"אגב, כאשר פרוקופייב עבר להתגורר במערב הוא כבר היה ידוע כפסנתרן דגול, יש צילום שלו עם איגור סטרווינסקי בעיתון אמריקאי מאותה תקופה והכותרת 'המלחין סטרווינסקי והפסנתרן פרוקופייב', בכיתוב לצילום. הוא עצמו, כפסנתרן, היה הפרשן הטוב ביותר של המוזיקה שלו ופסנתרנים חשובים החלו להתעניין ביצירותיו לאחר ששמעו אותו עצמו מנגן אותן. כך היה עד שב-1943 הוא הפסיק לנגן. איך פסנתרנים אחרים ניגנו אותו? אם שומעים למשל את ריכטר או את גיללס מתברר שנגינתם שונה מהנגינה שלו עצמו את יצירותיו. השאלה המעניינת היא אם הם בעצם עשו את מה שהוא רצה, בשלב זה בחייו, או פנו לדרך אחרת, ואם כך — האם דרכם היתה בכלל מקובלת עליו".

רמת קודם שיצירות מאוחרות של פרוקופייב הן פחות חדשניות, אבל עמוקות יותר. זה נכון פחות או יותר תמיד, בקשר אליו?

"ניסוח כוללני כזה הוא מסוכן. האם יש קשר הפוך בין חדשנות לעמוקות ביצירות של פרוקופייב? זו שאלה שאין עליה תשובה, וקשורה גם בשאלה עד כמה השינויים לכיוון מוזיקה מתונה יותר מבחינת החדשנות נבעו אצלו משינוי פנימי או שהיו תוצאה של לחץ פוליטי".

מה נכון לומר כסיכום מהיר של אישיותו הלא מוזיקלית של פרוקופייב? הכרת אנשים שהכירו אותו?

"הכרתי הרבה אנשים שהכירו אותו, כולל שני בניו, ויש לי מושג די ברור עליו כבן אדם. אגיד כך: פרוקופייב לא היה בן אדם נעים. הוא היה ישיר מאוד, לפעמים ישיר באופן ברוטלי. עם זאת, לקראת סוף חייו הוא התרכך במידה מסוימת, אולי פשוט בגלל הגיל".

S Prokofiev 1891~1953 Cantata "Alexander Nevsky", Op 78 36

הקנטטה "אלכסנדר נייבסקי"

קיימים ניגודים קיצוניים בערך האמנותי בין יצירות שלו, טובות לעומת לא טובות?

"כן, כמו אצל כל מלחין. היתה לי הזדמנות טובה להתרשם מההיבט הזה, שהרי הקלטתי את כל יצירותיו לפסנתר. מעניין לציין שלפעמים היצירות הפחות מוצלחות מגלות משהו שלא מתגלה ביצירות החשובות. דווקא אמנות שלא נתמכת בהשראה היא לפעמים חושפנית".

מה אפשר לומר בהכללה על היצירות הפחות חשובות?

"אלה יצירות שבהן פרוקופייב ניסה 'להיות משהו אחר', חשב על 'פשוטות חדשה', ניסה לכתוב פחות כרומטי, בלי מרקם קונטרפונקטי סמיך, בלי דיסוננסים חריפים, עם אינטונציות חדשות, כלומר עם מלודיות פשוטות יותר. יצירות כאלה הוליד גם בתקופה המוקדמת וגם כאשר התגורר במערב. יצירותיו מהתקופה האחרונה של חייו חושפות בעיה אחרת, זו תקופה שבה ניסה לא להרגיז את השלטונות הסובייטיים, לא להישמע חדשני".

בהקשר זה, מה דעתך על המוזיקה שלו לסרט התעמולה "אלכסנדר נייבסקי", של סרגיי אייזנשטיין?

"זו יצירה טובה, רב גונית. יצירה פחות מוצלחת היא למשל הבאלט 'האגדה על פרח האבן'. או האופרה 'מעשה באדם של ממש'. אלה יצירות שבהן הוא בלם את עצמו, אבל גם בהן פורצות מדי פעם הברקות של השראה טבעית, ספונטנית".

ודעתך על האופרה "אירוסין במנזר"?

"היא נהדרת, מלאה הומור".

הספר שכתבת על הסונטות לפסנתר של פרוקופייב, וכרכי הסונטות לפסנתר שלו שערכת, נכתבו במיוחד למזרח הרחוק?

"לא. הספר יצא באמריקה באנגלית, אחר כך גם בתרגום לסינית. בנוסף ביקשו ממני, בסין, להכין מהדורה חדשה של הסונטות ולצרף הוראות ועצות ביצוע, למשל איצבווע. תוך כדי מחקר בכתבייד ובהוצאות ראשונות הצלחתי לאתר ולתקן שגיאות רבות שנפלו בפרסומים קודמים, המהדורה שהכנתי היא הנאמנה ביותר. היא יצאה בסין והיא דו-לשונית, אנגלית וסינית, וכוללת הרבה סימני ביצוע. הקפדתי להבליט, באמצעות שימוש בסוגי אותיות שונים, מהן ההוראות המקוריות ומהן העצות שלי".

פרסומת: איך פוטיין היה מתמודד עם המאבק על הגז?

Recommended by

כתבות נוספות שעשויות לעניין אותך

אוכל

מלחמת שף בשף: בית המשפט קבע כי רפי כהן ישלם פיצויים לגיא גמזו

גלריה

מי ינצח? בפילהרמונית מחפשים מחליף למהטה ובורסת ההימורים תוססת

גלריה

מתנת הפרידה היפהפייה של הסופרת כריסטה וולף לבעלה ולקוראיה

דעות

עדיף להפריד בין חילונים לחרדים

מרחבי הרשת

בלון פרזל

הכירו את המומחה שיעשה לכם סדר במגירות המטבח

מרחבי הרשת

blmj

האם נמצאו עקבותיו של דוד המלך בעמק האלה?

מרחבי הרשת

TheMarker

"בהשקעה של 700-800 אלף שקל זוגות צעירים יוכלו לגור בבית עם גינה"

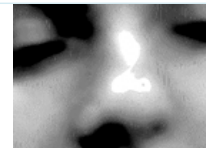

מרחבי הרשת

כספי סרור ושות' רשלנות נזק מוחי קשה לתינוק בלידה בעקבות רשלנות רפואית

קבוצת תיאטרון רות קנר מציגה:

'ריצה' לפי סיפור מאת ס.יזהר 10-11 בינואר, מוזיאון תל אביב לאומנות

פרסומת

תגובות

הוסיפו תגובה

פתח את כל התגובות

מהאחרונה לראשונה

מה זה? 1

שלומי בראון | 02.01.2017 19:52

@שלומי בראון נכון, אבל הוא הרבה יותר טוב משוסטקוביץ'

סביר אלמן | 02.01.2017 22:35

3 0 0

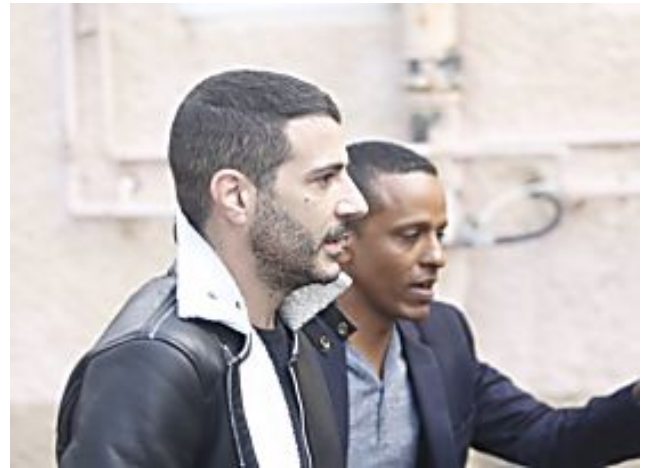
1 0 0

הכתבות הנקראות באתר

דבריו של איזנקוט חושפים את המשותף לאלאור אזריה ולגלעד שליט

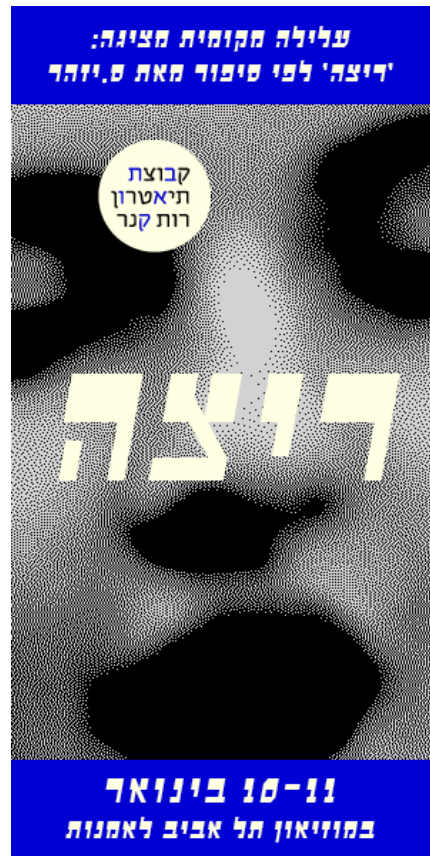
שרון גל הגיע להכרעת הדין של אלאור אזריה, אחרי שבועות ארוכים...

התעקשות הסנגוריה להציג את אלאור אזריה כגיבור הבטיחה את הרשעתו

אחים לנשק: השותפות ההדוקה של הוליווד ותעשיית הנשק

מחברים לעולם התרבות, הבידור והפנאי? הירשמו כעת לעדכון היומי

lior.schlesinger20@gmail.com

הרשמה

ברצוני לקבל ניוולטרים, מידע שיווקי והטבות

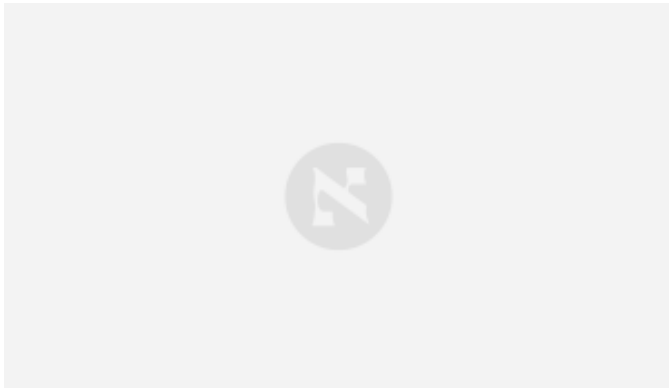
עוד כתבות מומלצות

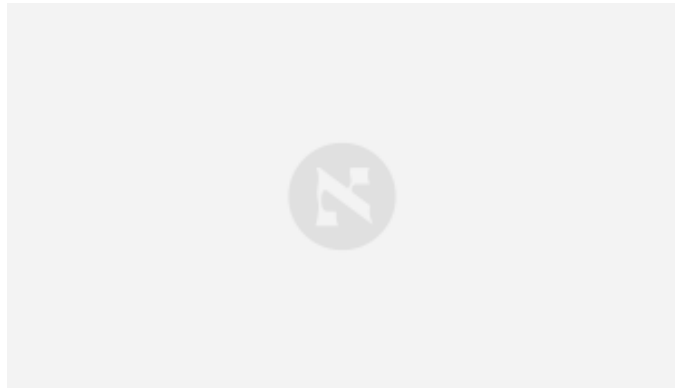
יהודי לא מעמיד לדין יהודי על רצח ערבי
רוגל אלפר | 22

ב-54 מלים, נתניהו השליך אמש את ערכי צה"ל מתחת לגלגלי האוטובוס
ברק רביד | 149

לראשונה בישראל: בדיקת דנ"א משיער עשויה לזהות סם אונס
עידו אפרתי | 11

כוכבי קולנוע אוהבים לתקוף את תעשיית הנשק, עד שזה נוגע אליהם
נרית אנדרמן | 3

